

El grau de Fusteria del Catà desenvoluparà el primer mòdul de Construcció amb fusta de l'Estat

La proposta manresana, que inclou la creació del material didàctic a partir de l'experiència real, és una de les 31 becaes per Dualiza Bankia i FPEmpresa d'entre més de 300 projectes presentats

Espai on anirà l'Aula Oberta Covid, amb l'aula de fusta a l'esquerra | Pere Fontanals

Entrant a l'esquerra, una dotzena d'alumnes fan pràctiques en eines informàtiques basades en CAD en una aula oberta. Al cos de la nau, en uns bancs nous, "eren taules d'una de les empreses que col·labora amb nosaltres que hem adaptat", altres alumnes fan treballs més manuals amb la fusta. Al fons, en un apartat majestuós de pupitres amb aparença professional, els alumnes estan en silenci, amb el cap cot. "Estan fent un examen de disseny", explica un dels professors. Les màquines de fuster, talladores, fresadores i fins i tot de control numèric, es troben parades, ara mateix.

[nointext]

Els estudis de fusteria de l'institut Guillem Catà de Manresa no paren d'innovar i de superar nous reptes amb la seva fórmula d'una formació orientada al projecte i les seves propostes de treball que van des de la mecànica del serjant i el ribot fins a la tecnologia més avançada amb ús d'eines digitals.

No en va del curs passat a l'actual han passat de 49 a 81 alumnes, un salt d'un 65% en un sol any. "El Departament va estar a punt de clausurar els estudis de fusteria del centre ara farà 7-8 anys del poc alumnat que teníem", explica un dels professors. "Quan jo vaig estudiar aquí, només érem una desena d'alumnes", explica un altre que va estudiar en el mateix centre.

[intext1]

Open to Open

El projecte Open to Open del grau de fusteria de l'institut Guillem Catà ha estat becat, juntament amb quatre més de Catalunya i 26 de la resta de l'Estat, en la convocatòria d'Ajudes Dualiza Bankia i FPEmpresa. S'hi havien presentat més de 300 propostes. Els responsables dels estudis ho expliquen amb l'entusiasme i amb la modèstia alhora, de qui és novell en els reconeixements d'altri. Com si no s'haguessin endut premis i reconeixements de tota mena amb la construcció d'una microcaravana de fusta, cinc cursos enrere, o amb un projecte encara més ambiciós: l'aula de fusta sostenible i autosuficient, que engegava just després i que ja és tota una realitat.

[intext2]

Aquesta vegada, el projecte becat també inclou una construcció en fusta, concretament una Aula Oberta Covid que s'establirà en un racó del pati integrada amb els pins que hi ha. La idea és que sigui modular o, si més no, amb moltes possibilitats d'adaptació i d'obertura. ¿Encara no està definit, i la definició es farà des de l'alumnat, amb unes indicacions, es clar, nostres, per controlar temes com el pressupost i altres detalls?, expliquen. Amb l'afegit de ¿covid?, perquè la intenció és que es pugui adaptar als corrents d'aire per ventilar, ¿o que es pugui obrir frontalment perquè esdevingui un escenari?. Però en aquesta ocasió, aquesta serà, només, la cirereta del pastís. La cirereta del pastís... dels alumnes.

Perquè els mestres no seran només guies de seguiment de l'alumnat sinó que participaran activament i amb feina pràctica en l'assoliment de l'objectiu del projecte becat. No és una beca per als estudiants, és una beca per al cicle de grau de Fusteria, és una beca que ha de repercutir en la indústria de la fusta de la comarca i en els docents. Però lluny de ser un problema, aquest fet és un al·licient més d'un professorat implicat i compromès amb la seva feina, amb el seu ofici. Seu serà el treball d'elaborar el material didàctic per a un nou mòdul formatiu sobre construcció en fusta, dins dels cicles de fusteria ja existent, a partir de l'experiència del programa. Aquest mòdul formatiu serà pioner a tot l'Estat.

Evolucionar de la fusta a la construcció amb fusta

El creixent sector de la construcció amb fusta, provocat per les noves directives europees de sostenibilitat, ha exposat a les empreses del sector a un ¿preocupant desequilibri? entre la demanda de producció i l'escassa oferta de personal, tant en oficines tècniques, com en producció i instal·lació. Com a resposta a aquesta situació, es va plantejar la necessitat de generar un nou mòdul formatiu dins dels cicles de fusta ja existents, que es desenvoluparà a l'institut Guillem Catà.

La presentació de motius del projecte del centre constata ¿l'escassa formació el propi professorat en aquest camp creixent, altament tecnificat i amb nous productes al mercat?. Tampoc es disposa de ¿material didàctic actualitzat per al desenvolupament de la lliçó, ni maquinària necessària en el propi centre per al desenvolupament d'activitats?.

Alumnes i professors, treballant conjuntament en la construcció de l'aula de fusta Foto: AFT

El projecte del grau de Fusteria becat, doncs, busca fer el salt a un sector emergent, no només des del punt de vista de preparació de l'alumnat, sinó acadèmicament, en la creació de material didàctic i metodològic, a partir d'experiències pràctiques, que permeti la creació d'un mòdul formatiu dins del cicle de fusta orientat a la construcció amb fusta. Una revolta a tots els nivells que, a més, incidirà en el creixent món empresarial d'aquest camp que va sorgint i consolidant-se a la comarca, aportant treballadors amb altes capacitats.

El projecte parteix de la necessitat d'obrir els centres educatius i les empreses per generar espais compartits on alumnat, professorat i empreses generin un aprenentatge real i actualitzat, al voltant del sector de la construcció amb fusta i faciliti el desenvolupament del nou mòdul que s'ha d'implementar a l'institut. Parteix de la base de cobrir el dèficit que existeix en formació de personal qualificat pel que fa a qualitat formativa, innovació metodològica i de lideratge compartit entre els agents.

Experiència real en entorn real

El projecte compta amb la participació de les empreses de construcció amb fusta Tallfusta, Macusa i Farhaus,, que compartiran els processos creatius i productius, oferint oficines tècniques, tallers, maquinària especialitzada i les pròpies obres, com a entorns de formació, on alumnes i professors adoptaran un paper actiu en els processos.

També té en compte processos formatius en base a empreses de matèries primeres o productes complementaris. Omar Coatings formarà en productes d'acabat i conservació de la fusta constructiva, QC Químiques per a la Construcció mostrarà els seus adhesius per a la construcció, Rothoblas formarà en l'estanquitat en la construcció, Finsa, en taulers estructurals, i Heco, en fixacions per a la construcció.

El projecte també té el vist-i-plau del Gremi de la Fusta i el Moble i d'AFE, que expandiran tant al sector formatiu com empresarial el material didàctic creat a partir d'aquesta experiència pilot.

Un projecte en benefici de tot el sector

Lluny de ser una proposta per a l'interès particular de l'institut Guillem Catà, del seu grau de Fusteria i dels seus alumnes i professors, el material didàctic creat a partir de l'experiència d'aquest curs pilot servirà per implementar el mòdul de construcció amb fusta en aquells centres interessats amb l'experiència.

Aula de fusteria de l'institut Guillem Catà Foto: IGC

Es convocaran tots els centres de Catalunya durant la Diada de Sant Josep que es portarà a terme a Sabadell per donar a conèixer els resultats, el procés d'implantació del nou mòdul formatiu i es compartirà el material didàctic creat, per a la posterior implantació en altres centres.

També es proposarà a través de Profemadera compartir el projecte per a la possible rèplica del model en centres estatals i també s'oferirà a les universitats d'edificació una possible obertura en el model de continuïtat per a la formació del seu alumnat en les matèries optatives de construcció amb fusta.